

Tore Emil Holum

7970 KOLVEREID

Trondheim, 27.03.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/3286

Saksbehandler:
Jan Paul Bolstad

Tillatelse til skadefelling av gaupe i Nærøy kommune

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet tillatelse til felling av 1 gaupe innenfor avgrenset område i Nærøy kommune, Nord Trøndelag. Tillatelsen er gitt med vilkår.

Bakgrunn

Miljødirektoratet innvilget muntlig og pr. epost den 24. mars 2017 skadefellingstillatelse på 1 gaupe i området Gravvik-halvøya i Nærøy kommune. Bakgrunn for tillatelsen er funn av skader på sau forårsaket av gaupe. Syv sau ble dokumentert/antatt tapt til gaupe i februar og to sau ble dokumentert/antatt tapt til gaupe samme dag som tillatelsen ble gitt. Tillatelsen gjaldt frem til mandag 27. mars. Det har ikke lyktes å felle skadegjørende individ og direktoratet har valgt å forlenge tillatelsen i medhold av dette vedtaket.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

*Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse-
innlandsfisk*

(...)

*b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen
eiendom,*

(...)

*Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer
bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.
Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt
i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som
enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi*

nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15 ynglinger av bjørn. (...)

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)

Det vises også til St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004).

Prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1) lyder:

” Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.”

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5

fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Miljødirektoratet legger til grunn at dette vedtaket blant annet bygger på kunnskap om gaupas bestandssituasjon. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldloven § 8. Miljødirektoratet vil i den forbindelse vise til beskrivelsen av bestandssituasjonen til gaupe i dette vedtaket, samt til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Føre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9.

Miljødirektoratets vurdering

Generelt:

Miljødirektoratet viser til Representantforslag 163 S (2010-2011), og Stortingets behandling av dette den 17. juni 2011 hvor det ble inngått et nytt enstemmig rovviltforlik. Av rovviltforliket i 2011 fremgår det innledningsvis at norsk rovviltforvaltning fremdeles skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

Når direktoratet skal vurdere behovet for uttak, vurderes hovedsakelig skadene som har oppstått og skadehistorikken/skadepotensialet i området, samt de føringer som er lagt gjennom forvaltningsplan for rovvilt i den aktuelle regionen som skal sikre en differensiert forvaltning. Videre gjøres det vurderinger knyttet til bestandstall og felling av gaupe siste år.

Politiske og forvaltningsmessige rammevilkår:

Det nasjonale bestandsmålet for gaupe er etter behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) fastsatt til 65 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Det nasjonale bestandsmålet skal ivaretas innenfor 7 av 8 forvaltningsregioner for rovvilt. Direktoratet legger til grunn at det nasjonale bestandsmålet for gaupe er et samlet ansvar for region 2 til 8 og at de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12 er ivaretatt. Dette innebærer at avgrensingen av region 1 uten mål om ynglinger av gaupe er foretatt ut fra en samlet vurdering, og forventes å gi de beste samfunnsmessige resultater.

Om overvåking og bestandssituasjonen til gaupe:

Direktoratet vil vise til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, og Rovdata er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd.

Siste oppdaterte bestandsstatus for gaupe i Norge viser totalt 52 ynglinger av gaupe før jakt i 2017. I region 6 ble det i 2016 registret 14,5 familiegrupper av gaupe. Ny bestandsstatus for gaupe for 2017 vil foreligge i løpet av juni og vil vise totalt antall familiegrupper av gaupe i Norge og fordelt på forvaltningsregionene. Status vil gjelde før jakt i 2018.

Offentlige avgjørelser som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter direktoratets syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Naturmangfoldloven § 11 anses ikke som relevant, da det ikke er aktuelt å sette fordyrende vilkår i disse sakene.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Avgangen av gaupe skjer i hovedsak gjennom kvotejakt. Inneværende jaktperiode på gaupe viser tall fra Rovbase en avgang på totalt 54 gauper. I region 6 er det skutt 34 gauper så langt og av disse er det skutt 3 gauper i Nærøy kommune. I region 6 står det p.t igjen en kvote på 1 gaupe i Sør-Trøndelag for kvotejakten i 2017.

Jf. rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltes tydelig. Rovviltnemnda i region 6 har vedtatt en regional forvaltningsplan for rovvilt i sin region. I forvaltningsplanen er Nærøy utenfor områder med mål om yngling av gaupe. Miljødirektoratet kan ikke se at det finnes andre tilfredsstillende løsninger for å redusere skadepotensialet på sau i dette området jf. de føringer som ligger i den regionale forvaltningsplanen for regionen.

Konklusjon

På bakgrunn av en helhetsvurdering av situasjonen pr. dato vurderer direktoratet at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning i det aktuelle området enn felling av gaupe.

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet tillatelse til felling av 1 gaupe innenfor et avgrenset område i Nærøy kommune, Nord Trøndelag. Fellingstillatelsen iverksettes for å forhindre ytterligere skade på sau i området.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder innenfor Gravvik halvøya nordvest for Lonet og Straumsnes, og vest for rett linje fra Lonet og Kvennhusvatnet i Nærøy kommune.
2. Fellingstillatelsen er gitt til Tore Holum. Navn på ytterligere deltagere på skadefellingsforsøk skal sendes på epost til direktoratet. Alle deltakere i fellingsforsøk skal være kjent med dette brevets innhold, samt de generelle gjeldende bestemmelser i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
3. Tillatelsen gjelder i tidsrommet fra og med **24. mars** til og med **3. april 2017**.

4. Gaupe felt i medhold av denne tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning i Trondheim.
5. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal umiddelbart meldes til Miljødirektoratet og Statens naturoppsyn. Den som feller dyr skal fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og skytter skal kunne påvise fellingssted etter anmodning.
6. Dersom gaupe skadeskytes plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Ved skadeskyting skal skytter uten opphold underrette Miljødirektoratet og nærmeste politimyndighet. Miljødirektoratet avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.
7. Fellingsforsøk og felling i henhold til denne tillatelsen kan skje uten hensyn til grunneierretten, jf. lov om jakt og fangst av vilt § 35.
8. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for direktoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Jan Paul Bolstad
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag /
Noerhte-Trööndelagen fylhkenåлма
Rovviltneմnda i region 6

Postboks 2600

7734 Steinkjer

c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag,
Postboks 2600

7734 STEINKJER

Nærøy kommune
Statens naturoppsyn

Postboks 5672 Sluppen

7970 Kolvereid
7485 TRONDHEIM